

Jak je to se správným postavením muže a ženy v konstelaci a ve vazbě na praktický život?

Jde o to, že našim prostorovým postavením, tedy zda stojíme k někomu čelem, zleva, zprava, před ním či zády od něj, vždy něco vyjadřujeme naší neverbální řečí těla, mezi kterou patří i tento typ vyjadřování, a která tvoří cca 90% skutečné komunikace. Do tohoto vyjádření se promítají určitá systemická zapletení a přijímání odpovědnosti. Po několika jednoduchých cvičeních s prostorovým rozmístěním, může každý potvrdit, že například nejvíce odpovědnosti cítí na první pozici ve směru pravotočivého rozmístění a s touto odpovědností současně může zacítit i více síly a chuti něco skutečně řešit. Jiná je pozice konfrontační, očekávací nebo ochranná a jiná podporující, jiná je pozice malého dítěte nebo podporujícího rodiče, toto se samozřejmě ještě může určitým způsobem rozvíjet, dle situace. Jde tedy o ochotu přebírat odpovědnost nebo být oporou ve svých rolích. Nemá to nic společného s šovinismem ani emancipací, ale naopak se vzájemným respektem partnerů.

V podstatě neexistuje něco, jako správné postavení muže a ženy, protože v danou chvíli, v určitém stavu traumatických a systémových zapletení, pokud člověk neví, jak jinak řešit svá zapletení a partnerské postoje, je jakékoliv jeho postavení tím nejlepším, co mohl dělat, ale to neznamená, že už nemůže hledat nové možnosti.

Ideální postavení muže v konstelaci, za ideálních podmínek, je vedle své partnerky po její pravici, tedy on ji má po své levici, je první ve směru otáčení hodinové ručičky. Na ně pak navazuje několik možných a vhodných postavení jejich dětí. Pokud jsou zástupci postaveni naopak a nebo si sami volí postavení jiné je to určitým signálem o procesech v systému a podnětem pro práci. V žádném případě však nemá smysl do toho "správného" postavení zástupce či klienta nutit, dávat mu za úkol to takto přijmout a dělat podobné časté retraumatizační nešvary nevědomých lektorů. Nemá smysl posouvat se zástupci, jako s figurkama na šachovnici a vytvářet nějaký nový iluzorní obraz. S touto informací jde naopak pracovat zcela jinak a nenásilně.

Postavení v konstelaci se často zrcadlí i na jiných místech v praktickém životě, např. pravidlo jak vedle sebe partneri chodí (z jaké strany), jak sedí doma u stolu apod. Nejde o to si začít hlídat každou chvíli jak stojíme, sedíme, jde o to mít svobodu to dělat jakkoliv, ale být si vědom toho, co tím vyjadřujeme, jak to máme mezi sebou a jestli chceme něco měnit. Jde o to, že pokud převažuje obrácená verze tohoto postavení nebo se jeden z partnerů brání druhé variantě, tak je to určitý signál něčeho hlubšího.

Někdy slyším argument, že je dotyčný zvyklý na společenské postavení, které může vypadat jinak, dokonce u partnerů obráceně. Ve společnosti, z důvodu záměru prokázat ženě (původně matce dětí) úctu, je nabídnuto první místo bez toho, že by se jí předávala odpovědnost a žena tedy jde po mužově pravici. Pokud pak ale jde celá rodina, tak jde muž (otec)-žena(matka) uprostřed (zde je pak ono čestné důležité místo) a dítě po její levici (zde podobně jako v konstelaci). V obou těchto případech však nejde o vyjádření trvalé vnitřní skutečnosti, jako v konstelaci, ale v určitou chvíli vyjádřené úcty navenek (která by pochopitelně měla být i uvnitř každého muže). Tyto rozdílné okolnosti nelze zaměňovat. Bohužel se toto společenské demonstrativní gesto může odrážet i na nevědomém pokřivení partnerských vztahů díky záměně rolí a pocitu odpovědnosti, protože bez dostatečného vědomí si může muž i žena zvyknout na toto postavení i pro normální život (jde o vnímaný obraz)....muž se tak může zbavit odpovědnosti a ztrácet svou sílu a samostatnost a žena si zase může připadat důležitější a začne z pozice toho „většího“ nepatříčně pečovat, zachraňovat a starat se, hrát oběť, která „to musí“ a nebo řídit muže jako svého syna. Jde spíše o dlouhodobý proces, který už stejně vyjadřuje hlubší zapletení, ale je způsob jakým společnost napomáhá k jejich fixaci, stejně jako i jinými normami a pravidly.

Často slyším příběhy, kdy po zážitcích v konstelacích či terapiích se spontánně mění i zasedací pořádek kolem domácího stolu. Stojí za to věnovat těmto tématům trochu pozornosti a vědomí.